

Kritik mot en kommunal nämnd för brister i handläggningen av ett ärende om omedelbart omhändertagande enligt djurskyddslagen

---

Anmälan

I en anmälan som kom in till JO den 10 juni 2004 kritiserade AA och BB djurskyddsinspektören vid Bygg- och miljönämnden i Kungsörs kommun CC:s agerande i samband med omhändertagande och avlivning av BB:s katt den 21 april 2004. De klagade bl.a. på att de, trots att de begärde detta, inte fick något skriftligt beslut som de eventuellt hade kunnat överklaga. Vidare ifrågasatte de om det verkligen var BB:s katt som hade avlivats.

AA och BB klagade också på det sätt som Polismyndigheten i Västmanlands län hade medverkat vid omhändertagandet av katten.

Utredning

Anmälan remitterades till nämnden för utredning och yttrande avseende vad som framfördes i anmälan, särskilt mot bakgrund av bestämmelserna i 30, 32 och 34 §§ djurskyddslagen (1988:534). I yttrandet anfördes bl.a. följande.

En kort sammanfattning av ärendet framgår av miljö- och hälsoskyddsavdelningens minnesanteckningar 2004-04-21. Sammanfattningen beskriver miljö- och hälsoskyddsavdelningens åtgärder i ärendet vilka bedömes ha skett i enlighet med gällande delegationsordning samt aktuella regler i djurskyddslagen.

Övriga beslut i ärendet har tagits av polismyndighet och veterinär och de bedömes ha skett snabbt, effektivt och i enlighet med gällande lagstiftning.

Katten transporterades efter omhändertagandet av kommunens viltvårdare till veterinär. Den katt som avlämnades till veterinär var samma katt som omhändertogs, enligt uppgift från viltvårdaren.

De minnesanteckningar som yttrandet hänvisar till innehåller i huvudsak följande uppgifter.

2004-04-20 inkom till miljö- och hälsoskyddsavdelningen, via kommunens reception, ett telefonmeddelande ”angående en katt” samt ett mobiltelefonnummer som det framfördes vara viktigt att ringa.

Kommunens viltvårdare ringde upp och det framkom vid telefonsamtalet att en närboende (... BB) hade en katt som blivit biten och att den nu verkade lida av detta. Besök skedde på eftermiddagen samma dag, men katten var då ute och syntes inte till. Återbesök gjordes 2004-04-21 på morgonen varvid det konstaterades att katten

hade sår efter ett troligt bitt samt att den vinglade kraftigt och föll då den skulle vända sig.

Kommunens viltvårdare tog genast kontakt med miljö- och hälsoskyddsavdelningen, då det bedömdes att katten omedelbart måste till veterinär.

Miljö- och hälsoskyddsavdelningen gjorde en omedelbar inspektion av förhållandet och konstaterade att djuret omedelbart skulle bedömas av en veterinär. De boende som troligen borde vara ansvariga för katten (en man och en kvinna i 45-årsåldern) erbjöds möjligheten att frivilligt lämna katten till miljö- och hälsoskyddsavdelningen för omedelbar avlivning. Både mannen och kvinnan vägrade (i närvaro av kommunens viltvårdare) att gå med på att själva ta katten till veterinär eftersom de bedömde att det gick att avvakta kattens ev. "tillfrisknande". De avböjde också erbjudandet om gratis avlivning.

Efter detta besked meddelade miljö- och hälsoskyddsavdelningen att polis skulle kontaktas för handräckning, så att miljö- och hälsoskyddsavdelningen skulle kunna ta katten till en veterinär samt att kostnaden för veterinärbesöket skulle faktureras kattägaren.

Försök att kontakta länsveterinären via länsstyrelsens växel gjordes. Denne var enligt uppgift på tjänsteresa till 29 april och ingen av de bitr. länsveterinärerna var i tjänst.

Ca klockan 10 utfördes begärd handräckning och katten transporterades till veterinär på Djurkliniken i Arboga. Veterinär DD konstaterade enligt kommunens viltvårdare att katten led av vingelsjuka och var mycket mager. Enligt veterinären fanns inget annat alternativ än att avliva katten, dock erfordras polisens tillstånd för detta vilket veterinären kommer att hemställa om.

Till anmälan fanns fogad bl.a. en kopia av ett faxmeddelande den 21 april 2004 från polismyndigheten till veterinären om att denne hade polisens tillstånd att avliva katten för det fall att veterinären ansåg att detta borde ske.

AA och BB kommenterade remissvaret.

I beslut den 15 december 2004 anförde *JO Berggren* följande.

Bedömning

Påträffas ett djur så svårt sjukt eller skadat att det bör avlivas omedelbart, får enligt 30 § djurskyddslagen en veterinär eller en polisman och i brådskande fall någon annan genast avliva djuret. Bestämmelsen avser fall där det inte råder någon tvekan om att det enda alternativet är att omedelbart avliva djuret. Syftet med bestämmelsen är att förkorta lidandet hos ett svårt sjukt eller skadat djur.

Om situationen inte bedöms vara så allvarlig att avlivning omedelbart måste ske, kan ett djur som far illa i stället omhändertras. I normala fall är det länsstyrelsen som beslutar om omhändertagande av djur (se 31 § djurskyddslagen). Finns det förutsättningar för att med stöd av 32 § första stycket omedelbart omhänderta ett djur som är utsatt för lidande kan dock, utöver länsstyrelsen, också annan tillsynsmyndighet eller polismyndigheten besluta om detta. Har sådant beslut meddelats av någon annan än länsstyrelsen skall beslutet enligt andra stycket underställas länsstyrelsen, som snarast skall avgöra om det skall fortsätta att gälla. Djurägaren har dessutom möjlighet att överklaga beslutet (38 §). Av 34 § följer att det endast är länsstyrelsen som kan besluta om vad som skall hända med ett djur

som har omhändertagits, dvs. om djuret skall säljas, överlåtas på annat sätt eller avlivas.

Av utredningen i ärendet framgår att katten på CC:s initiativ blev omedelbart omhändertagen. Detta beslut, som inte synes ha dokumenterats skriftligen, har inte underställts länsstyrelsen, som således inte har prövat ärendet på det sätt som föreskrivs i djurskyddslagen. Ärendets handläggning hos kommunen samt innehållet i remissyttrandet visar på anmärkningsvärt bristande insikter i den rättsliga regleringen på området. Jag förutsätter att nämnden omgående informerar sig och berörd personal om regelsystemet.

Av vad jag nyss har sagt framgår att det är länsstyrelsen och inte polisen som, utom i fall enligt 30 § djurskyddslagen, kan besluta att ett sjukt eller skadat djur skall avlivas. Polismyndighetens i Västmanlands län besked den 21 april 2004 synes mindre väl förenligt med detta. Saken föranleder dock inte någon annan åtgärd från min sida än att jag skickar en kopia av detta beslut till polismyndigheten för kännedom.

Det som i övrigt har förekommit i ärendet föranleder inte något uttalande eller någon annan åtgärd från min sida.

Beträffande klagomålen mot polisen har jag samrått med chefsjustitieombudsmannen Mats Melin, som har tillsyn över polisväsendet.

Ärendet avslutas.